

Cardalina

Libre de lectura

Conselh Generau
d'Aran

Damb era collaboracion de :

© Conselh Generau d'Aran

Maquetacion e portada: Alfonso Robles Moga

Es diboishi corresponen a òbres guanhadores deth VI Concors de Diboish ena Escòla - 2013

Es tèxtes corresponen a òbres guanhadores deth XXIII Concors Literari Infantil e Juvenil Mossen Condò Sambeat - 2013

ISBN : 978-84-89940-92-5

DL L-684-2014

Abriu de 2014

ENSENHADOR

È pòur de morir	_____	p. 1
Diboish d'Aone Landa Gil	_____	p. 3
Diboish d'Erea Socasau	_____	p. 3
Era musica	_____	p. 4
Diboish d'Anne Ripa Fous	_____	p. 5
Era poesia	_____	p. 6
Diboish d'Alex Castelló López	_____	p. 8
Eth Marqués de Canejan	_____	p. 9
Diboish d'Ariadna Serrabona Ares	_____	p. 19
Diboish d'Alex Filloy Cervero	_____	p. 19
Eth mèn amic Peishic	_____	p. 20
Diboish de Montse Estévez Aguirre	_____	p. 27

Ensenhador

Diboish de Dani Lema Gesto	_____	p. 27
Nadau en espitau	_____	p. 28
Diboish de Carla Fernández González	—	p. 30
Sòns d'un t'estimi	_____	p. 31
Diboish d'Emily Boya Ladevere	_____	p. 46
Ua vida profitada	_____	p. 47
Diboish de Carlos López Dornak	_____	p. 58
Un mistèri ena aigua	_____	p. 61
Diboish de Katherine Yulitza Villareal	—	p. 67
Un rebrembe	_____	p. 68

È POUR DE MORIR

Toti es dies me demani
Se i a vida mès enlà
Guardi tath cèu e digui adiu
Ara vida e a soniar

Sò soleta en ua cramba
Me desvelhi de patac
Un mau sòn que m'acompanhe
E non me dèishe respirar

Pòc a pòc que quèn es lèrmes
Un arriu que van traçant
Eth mèn còr que se me barre
È ua auta vida peth deuant?

È pour de morir

Mès non sabi coma exprimir-me
È massa pòur entà parlar
È en tot escriuer ua poesia
Que me pogui liberar.

Carla González Jiménez

Aone Landa Gil

Erea Socasau

ERA MUSICA

I a fôrça tipes de musica,
que van deth rap enquiara classica.
Totes se restaquen damb bêth estrument,
e fôrça s'enganchen rapidament.

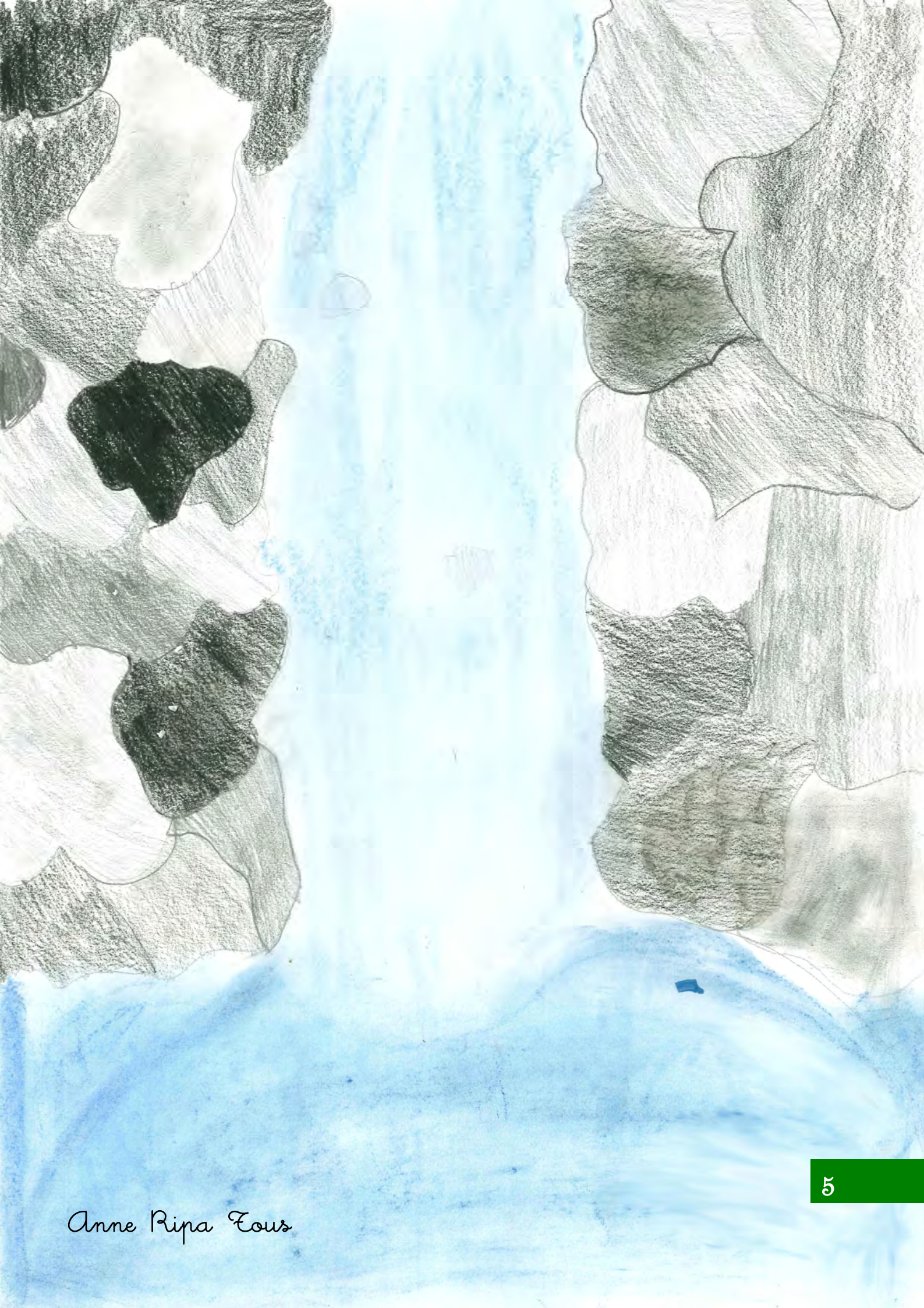
Cada país n'a ua d'assignada,
que damb un tipe de balh ei restacada.
Cadua damb un idioma ei cantada,
e en quinsevolh lloc pòt èster escotada.

As joeni era musica pòp les atrape,
e as grani era classica les shaute.

Ara ora de barar e dançar,
a toti, es passí les encante cambiar.

Eugènia Delgado Moga

Anne Ripa Eous

ERA POESIA

Escriuer versis, intensi,
que s'escòlen pera huelha,
cadun d'eri,
en tot cercar era sua parelha.

Arténher ua metrica perfectà, entà èster
recitada,
peth melhor profèta,
pensa en còr, escriuer en anma.

Cadua des rimes, hènt acte de preséncia,
en tot conservar tostemp era esséncia,
dada peth poèta,
en tot deishar-me era pèth, sus ua libreta.

Era poesia

En tot cercar era perfeccion, deishar gèsser
era passion,

Entà que degun jamès pogue talhar,
era libertat d'expression.

Alex Calero Verdery

AIGUA

BARBARA
HEJA SENON
L'AS DE
BESONK

VIDA

ETH MARQUÉS DE CANEJAN

Auè, en tot cercar ua istòria entà condarvos, è trapat aquesta:

"Eth Marqués de Canejan".

E comence atau:

Me digui Joan Marqués e demori en pòble de Canejan. Deman me'n vau a trabalhar en París. Eth mèn cosin Pèir ja m'a trapat trabalh de mecanic de coches, encara que solet les veigui passar. E guarda que jamès è pujat en un coche, mès ja n'aprenerè, e dambe eth temps serè fòrça bon mecanic.

Eth marquès de Canejan

Peir m'a enviat un libre de mecanica des de França tà que comença a aprèner.

E guarda que jo parli francés mès lieger-lo... e aqueri nòms tan rares...

Ací se quede tota era mia família e... Marineta, era mia gojata des de hè fòrça temps.

Aquest maitin è baishat dambe mama tà Bossòst a crompar-me un vestit plan elegant, dambe cravata e tot. Miquèu eth dera botiga m'a dit que sembli un "marquès" dambe eth vestit, e deu èster vertat perque era gent qu' ère ena botiga se m'an guardat.

Solet me quede anar a dider adiu a tia Roseta e a Marineta, que tota era setmana plòre. Me ditz que no tornarè mès, que trobarè a ua francesa,

Eth marquès de Canejan

coma era cosia d'Adèla, era vesia, que tostemp me ditz "Oh, mon amour!", e Marineta torne a plorar.

Ès cinc dera maitiada que me'n vau plan content, dambe eth mèn vestit nau. Toti diden adiu coma se non anèssa a tornar mès, e tà Paris que me' n vau.

È metut dus dies en arribar, plan ben en aqueth tren dambe mès gent que coma jo tanben anauen entà França a trabalhar.

E ací sò, en tot demorar a Peir eth mèn cosin que m'a de vier a cercar, mès... Tot eth maitin que demori e aquest òme que non ven.

-Quina ora ei? Es sies dera tarde. È hame, sòn, e ja non pogui mès, atau ei

Eth marquès de Canejan

que me'n vau a veir se lo trapi per París.
E solet gèsser dera estacion, mòria!! Òc
que i a gent en aquest pòble, e cases e
coches. Ací an de tot, mès qu'en Vielha.

E ara ath delà comence a plòir, e coma
plò en aquest país! En tot caminar peth
carrèr, e dambe era aigua dera ploja,
veigui coma eth meravilhós vestit de
Bossòst se me va restretint tant qu'en dètz
minutes es pantalons m'arriben enes
cauilhars. "Demora-te Miquèu quan torna
entara Val d'Aran"!, cridè en veu nauta,
e era gent m'anaue guardant. Aquiu
perdi era vergonha. Eth vestit e era
maleta dambe totes es mies causes e es sòs,
que me la panèren sonque deishar-la en
tèrra e en un moment desapareishec.

Eth marquès de Canejan

Non sabia se qué podia hèr. Atau ei que me seiquí en un banc e vedi coma me guardaue un "gendarme". Ja sonque me manque anar a dormir ena preson!

“Monsieur”, comence a cridar. Jo m'espanti e non pogui ne parlar. Me demane eth mèn nòm. Jo li digui que sò Joan Marquès de Canejan.

Eth gendarme se met content d'auer-me trapat, e jo pensant qu'auia ja trapat ath mèn cosin Peir.

Mès non. Arriben mès gendarmes en un coche plan elegant. Non enteni arren. Jo les volia condar çò deth mèn cosin, que me deu cercar, e que deman comenci a trabalhar. Mès arren. Me calen laquens deth coche e me pòrten entà un otèl. Me

Eth marquès de Canejan

semble que se didie "Ritz" o bèra causa atau.

M'acompanhe eth conductor deth coche. A jo sò que m'estrache ei que me ditz "Monsieur Marquès". Ja me coneishen en Paris e tot peth mèn cognòm!

Com sap eth mèn cognòm aquest òme? Ara que pensi, toti es der otel tanben le saben. Non è ganes de pensar mès. Atau ei que me pòrten enquia ua cramba mès grana que tota era mia casa. Mès jo solet cerqui eth lhet, sò plan cansat, mòg dera ploja e eth vestit quate talhes mès petit de quan lo cromptè.

Me desvelhèren fòrça d'ora. Eth crambèr der otel me portèc er esdejoar en lhet! Solet mama me lo portèc un dia qu'èra ben malaut. Deu èster era costum d'aci,

Eth marquès de Canejan

a toti es qu'arriben les ac deuen de portar. E ben bon qu'ère. Çò que mès m'agradèc siqued un pan dambe còrnes.

Donques ara me n'è d'anar a trabalhar. Com ère era adreça deth lòc a on auia d'anar a trabalhar? Guarda que panar-me era maleta!

De patac, apareishen un sarte e un perruquèr pera pòrta dera cramba. Eth sarte pòrte un vestit ena man, ben beròi qu'ei, e eth perruquèr pòrte ua maleteta dambe pientes, estalhants e tot aquerò qu'a de besonh.

Quines costums mès rares qu'an es de Paris. E guarda que jo vau tà Saint Bèat, mès eth mèn amic Jean-Pierre jamès m'ac auie condad.

Eth marquès de Canejan

Non pari de demanar a on pogui trapar "Mecanic Frédéric". Ei que jo è d'anar a trabalhar!

Vè-te tu a saber a on m'a anat a cercar trabalh Pèir! Demori que non sigue massa luenh d'aciu. Ben, ja sò prèst. Se me vedesse Marineta dambe aquesta bona planta, non m'aurie deishat vier entà Paris. Tanben hèsqui ua flaira fòrça bona.

Abans d'anar-me'n, ven un crambèr e me ditz qu'ara me portaràn eth mèn equipatge. Mòria tu! Guarda que ben auer trapat era mia maleta. Quan me n'encuedi, era mia cramba ei plea de maletes.

Eth marquès de Canejan

Jo cerqui era mia maleta, mès non la trapi. Pensi que m'an portat totes es

maletes der otèl entà que cerca era mia, mès non la veiqui.

Decidisqui anar-me'n a trabalhar e, tot just passar era pòrta, me ven eth director der otèl e me ditz que tàs ueit e mieja me vierà a cercar un coche que me portarà a conèisher Paris. Tamben me didec que tàs dotze auria d'anar a dinar dambe er ambaihsador de Lòndres, mès jo li digui que non, que non auia eth temps entà tot aquerò e, ath delà, vè-te tu a saber qui ei aqueth òme!

E fixa-te tu que solet gèsser der otèl me trapi a Pèir passant per aqui, que me cercaue. Eth me ditz que quasi ne me coneish de tan bèth que sò.

Eth marquès de Canejan

E dempús de tot aquest embolh, ja treballhi en talhèr "mècanic Frédéric".

Era mia maleta jamès apareishec, e encara sauvi es diaris a on gessie eth marquès de vertat, non pas jo. E ara toti me diden "Eth Marquès de Canejan".

Clara Fernández Cabau

Ariadna Serrabona Ares

Aleix Filloy Cavero

ESTH MÈN AMJC

PEJSHJC

Er an 1957, quan jo èra joen, enes carrèrs de Les s'i passejaue un òme vielh e praube qu'anaue damb un cariòt a on i metie es causes que se trapau e es qu'es vesins deth pòble li dauen. Le didien Peshic perque tostemp demanaue pes cases un peshic de pan. Portaue uns pantalons de velhut, e anaue descauç e tanpòc portaue camisa. Viuie en ua còva sense lhet, ne codina, ne arren, sonque un shinhau de lenha damb era quau es nets d'iuèrn se cauhaue e, arribada era ora de dromir, se caperaue damb eth cendre. Auie eth peu fòrça lord tostemp perque non se lauau e era sua barba tanben ère lorda e fòrça longa.

Quan es mainatges vedien qu'arribaue se n'anauen en tot còrrer pr'amor que li auien pòur, mès non deishauen de hèr-li un pam de nas entà que les acacèsse.

Jo non èra com es auti mainatges, non li auia pòur. Ben, jo me digui Miquèu e èra eth solet mainatge que non li auia pòur e qu'admiraue era sua manèra de viuer, era sua manèra de conèisher es esteles, era sua manèra de conèisher era natura...

Tostemp, quan eth solei se cogauè, Peishic se n'anaue. Alavez jo prenia un caièr e un creion qu'auia per casa e le seguia en tot anotar es causes que hège en caièr.

Segurament vos demanatz quina ei era causa mès impressionanta que i a anotada en caièr... donques estonantament tostemp qu'ei ara nautada dera Centrau Electrica se trape damb Arongla, un can que toti es

Eth mèn amic Peishic

dies hè eth gandièr peth pòble en tot agarrar eth minjar des taules des terrasses. Ei fòrça amic mèn, perque amague eth minjar en prat de casa mia e alavetz jogam amassa.

Un dia, en tot seguia a Peishic, vedi que Tònho, Felipe e es auti mainatges tanben le sequien. Peishic les vedec e anèc en tot còrrer ath darrèr sòn. Jo me quedè a on èra, amagat, en tot demorar que venguesse. Mentre tant, enteni ua votz que me didie:

-Tu, mainatge! Qué ès aqui amagat?

Aquera votz non me sonaue d'arren, èra segur de qu'ère eth, Peishic. Èra mòrt de pòur, pensaua que me harie quauquarren.

Què se t'a minjat era lengua eth gat?
Vòs gèsser d'aquí e explicar-me perquè me
sequitz? - didec Peishic tot enfadat.

Demorè immobil, virè eth cap e le vedi.
Eth mèn còr anaue a cent per ora.

- Non senhor, ac senti fôrça, mès jo non
è cap d'intencion de shordar-le, tot ath
contrari, jo adòri era sua forma de vida.

-Què pòrtes en aquest caièr?

-Anòti totes e causes que hè. È ua
question: Arongla ei sua?

-Òc, ei mia Perquè? As bèth problèma
damb era?

-Non, non, s'era ei grana amiga mia.

-Ensenha-me aquest caièr, a veir qu'as
aprenut!

Eth mèn amic Peishic

Li dè eth caièr, liegec dues o tres planes e me lo tornèc en tot dider:

-Deman as estudi?

-Non!-li diguì jo tot espantat.

-Donques vieràs dambe jo, ei clar que non me vòs hèr cap de mau, e non sabes ben ben çò qu'escrives. Aué passaràs eth dia dambe jo, e dromiràs dambe jo. Deman maitin t'ensenharè tot çò que te manque.

Jo, tot content, le seguì e m'ensenhèc un pialèr de causes. Mès quan arribèrem ena sua còva siquec meravilhós, se vedien es esteles, caçèrem ua lèbe e dempús anèrem a cercar mores coma dessèrt, mès ara ora de dromir... Non auia quaire talents de caperar-me eth còs dambe es cendres.

Londeman maitin, Peishic m'acompanhèc entath pòble mès, quan arribàuem, vedèrem

ara mia mair tota enfadada perque non l'auia avertida qu'anaria damb Peishic.

Peishic demorèc estabosit en pensar qu'era mia mair aurie podut telefonar ara policia o bèra causa atau. Mès era mia mair sap toti es mèns secrets, atau que non se preocupèc quaire.

Pendent fòrça ans anè a visitar a Peishic cada dia, mès jo ja me hèja granet e ja ère ora de ganhar-se era vida, atau que decidi anar entà Lhèida a estudiar entà èster veterinari.

Tot m'anaue magnificament, auia trapat trabalh en un restaurant e auia hèt nauï amics. Tot anaue ben quan un dia arrecebi ua telefonada d'un amic mèn dera Val d'Aran que me didie qu'auien portat a Peishic tà ua residència de Lhèida e que

Eth mèn amic Peishic

se trapaue fòrça mau. Immediatament l'anè a veir e m'estè ath sòn costat pendent setmanes enquià que moric er an 1965.

Me quedè fòrçat trist, mès non dè ne un pas entà darrèr, senon ath contrari. Me hi gran, acabè es mèns estudis e me'n tornè tara Val d'Aran. Creè ua escòla tàs mainatges petiti entà ensenhar-les tot çò que sabi dera natura: tot aquerò que Peishic m'ensenhèc.

Paula Boya Vilò

ERA NOSTA DESGRÀCIA, UA SÒRT ENIÀ
UNS AUTI

Buff, quin treball més
lourd qu'è! Tot eth dia
plen de peus!!

PERDONA?

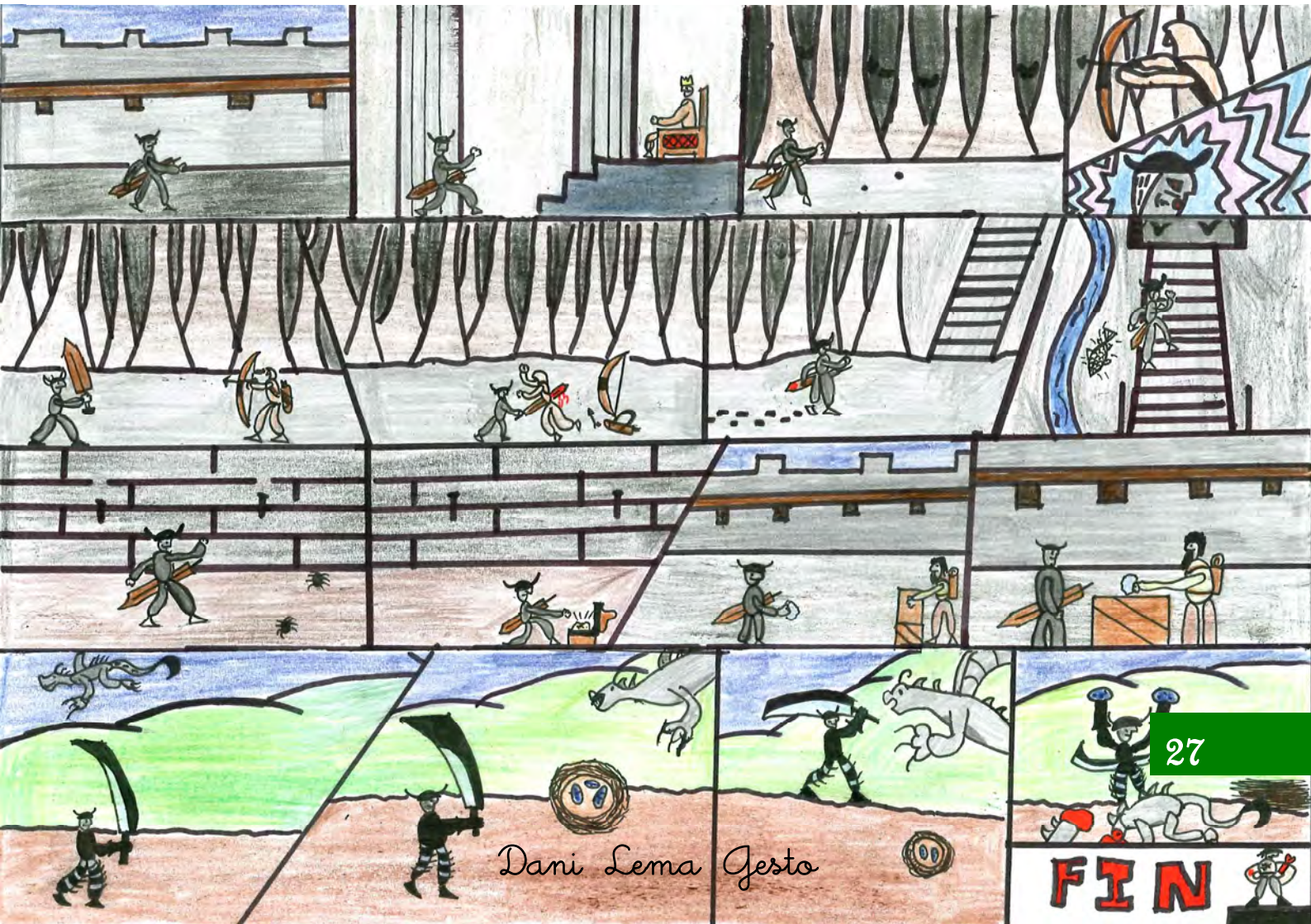
Eth mèn ahèr òc que
es ua porcada...
a dian en bola
de un aute!

EM ATAU,
TOT E SABER
QU'ERA CAUSA EI TANT
MAU, MOS QUEISHAM.
E ENCARA AUEM SORT!
PER MOLTA PENA QUE
PASSEGAM TOSTEM I
AURA BETH UN PITJOR,
ATAU QUE CAU
APROFITAR ERA NOSTA
FORTUNA E VIUER!

E JO QUÈ?
me deformen sense
miraments entà deth
operilar-seta
mèn ias!!

EJEM!!!
Non me hesquegats
a parlar...

Montse Estévez Aguirre

NADAU EN ESPITAU

Quan anaua tà Casau
entà celebrar Nadau
e tanben An Nau
me trapè damb Pau.

Anè tath sòn corrau
e pugè en shivau
queiqui sus ua destrau
te pòs imaginar quin mau!

Me portèren tar espitau
aquiu me queigec un caishau
e eth dentista de Montcorbau
qu'ei un shinhau animau
te pòs tornar a imaginar quin mau!

Nadau en espitau

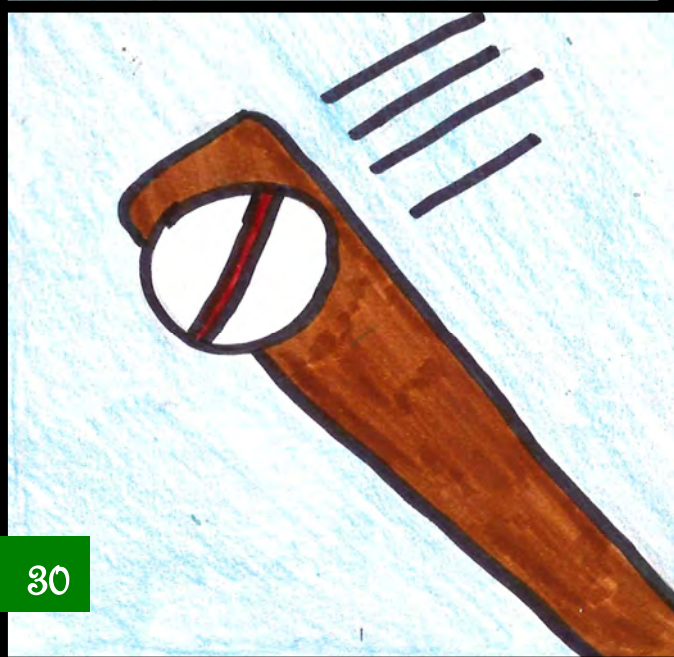
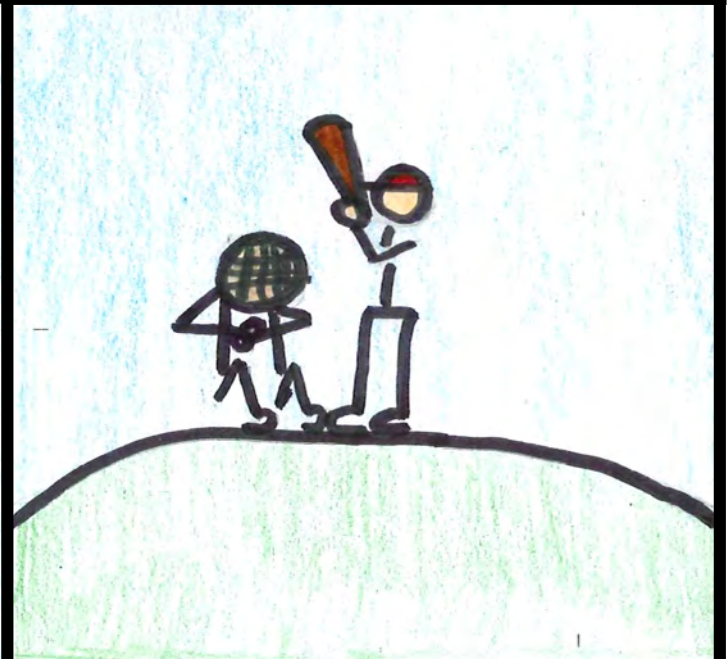
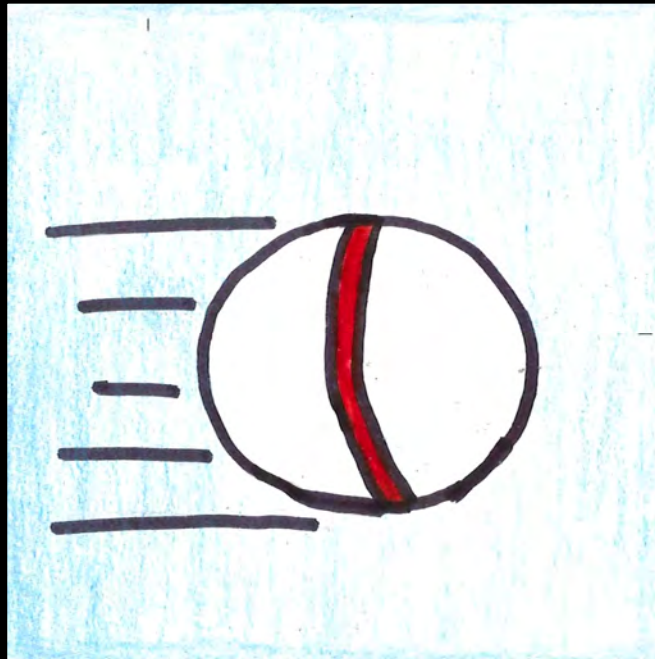
Quan gessi der espitau
me n'anè tath mèn casau
entà laurar un shinhau,
m'estrामunquè dambe un calhau
te pòs imaginar quin mau!

Un aute còp per acitau?
me demanèren en espitau,
açò non ei pas Nadau.

Asma Largo Yagoubi

Carla Fernández González

HOME Run

SONS D'UN FESFEMJ

Eth revelh sone en aquera abitacion fosca, lorda e minimalista der otel mès barat dera ciutat de Lòndres. Ann, ua joena de vint e pògui ans, se lhèue deth lhet sense ganes d'afrontar aqueth nau dia. Campe damb desillusion era ora que mèrque eth revelh, non ei massa tard, exactament son es nau. Calcule que tàs dètz serà presta entà agarrar eth transport public qu'aufrie era ciutat, eth mètro, non quaire ben cuedat e tostemp plen de gent, mès que permetie er accés a quinsevolh cornèr dera ciutat.

Ja entàs dètz e mieja d'aqueth dia tan plojos e nere, Ann se trapauè crotzant er ample pònt londonenc damb intencion de non èster quaire endarrèr ena coa de gent que s'auie format a partir dera pòrta der

Sòns d'un t'estimi

istoric teatre de Shakespeare. Era arrason de tota aquera quantitat de gent amassada en aqueth madeish punt se deuie ara audicion entà entrar en musicau mès famós e important deth moment.

Ann ère dejà acostumada ad aquestes situacions. Auie hèt audicions en granes ciutats coma Madrid, Barcelona, Los Angeles, Nòva York e ère eth tresau còp que se trapauè en Lòndres damb era intencion d'auer sòrt e demostrar eth sòn talent. Bèra causa li didie qu'aquera ocasion non se li podie escapar. Ère eth sòn moment entà trionfar, auie passat minutes, ores, dies... barant era madeisha coreografia e cantant era madeisha cançon.

Dempús de demorar dues ores, arribè era ora de cauçar-se es sabatetes ròses sense sòla, meter-se un malhòt nere e pientar-se damb un monho.

"Ann Bennet, ei eth tòn moment, demòstra-mos qué sabes hèr".- ditz un òme malcarat que se trape dambe ua joena gojata que semble simpatica e un joen que poirie èster eth sòn hilh, aquest dambe aparença mès seriosa, darrèr d'ua longa taula dejós der scenari a on era se trapauè.

Ann non pòt evitar fixar-se en aqueth atractiu productor dera companhia, ei completament diferent a era.

Eth, un òme gran, fòrt, de uelhs verdi e de peu e pèth dambe un leugèr ton de color bronze qu'agarres dempús de dus dies ena plaja. Era, ua gojata petiteta, sense quaire carn, de uelhs blus e peu daurat.

Era lo garde, li regale ua arridalha timida e sincèra. Eth non pòt evitar

Sòns d'un t'estimi

encuedar-se'n e li torne aquest acte dambe un moviment de cap.

Era presentacion deth sòn talent comence, era musica classica tipica des balhs de balet, retronís ena sala, era hè uns moviments fini, admirables. Eth volum dera musica baishe pòc a pòc ath madeish temps qu'era hè ua amabla salutacion ath jurat qu'avalorarie era sua capacitat entà entrar en aqueth musicau que serie representat en totes es ciutats deth mon.

Ann, qu'ei insegura, non sap pas s'ac a hèt tot ben. Arribe era ora de cantar, se sètie en un naut banquet e era sua votz cada còp pren mès lòc en aquera sala.

Dempús de mieja ora d'audicion, dèishe era sala entà dirigir-se tà ua cafeteria. A de besonh reposar.

Era non se n'encuede de qu'aqueth atractiu gojat ges darrèr sòn.

Pes carrèrs dera ciutat cerque ua cafeteria tranquilla, non vò entrar en un d'aqueri locals tipics a on era joenessa estrangèra pague cinc euros entà hèr-se ua fotografia damb eth cafè que segurament non les agrade... Semble qu'era societat ei ena sua contra. Non trape ne ua cafeteria discrèta e petita. Èm, eth joen atractiu, lhèue era veu entà adreçar-se ada era:

-Dilhèu pogui ajudar-te a trapar aquerò que cerques, non crees? Demori ací des de hè dus ans...

Sòns d'un t'estimi

Era se vire de còp, estonada, non s'ac pòt creir. Non pòt evitar arrir timidament, mès decidís hèr-se era interessanta, non vò èster pas ua gojata facila d'auer.

-Non creiqui que sàpies a on ei çò que cerqui... deues èster eth tipic gojat de ciutat que sonque coneish era part superficialu londonenca...

-Cerques un lòc petit e familhau entà préner un bon cafè, m'enganhi? Ann s'estone fòrça, era sua cara ac represente tot.

-Pòt èster... non patisques, m'imagini que non en coneishes cap, ja en traparè jo un.

-Me sequisses? Ee prometi portar-te tath milhor cafè de Lòndres. Dempús d'açò jamès me desbrembaràs, ac sabi...

-Perdona? Hèm un tracte, se non me suspren eth cafè coma tu crees, m'auràs de dar eth papèr principau en musicau!

-Eth papèr ja ei tòn, des deth moment qu'as entrat per aquera pòrta deth teatre...

Ann non se pòt creir qué li a arribat. En un moment acabe d'arténher eth papèr en musicau que quinsevolh artista volerie e acabe de conèisher ar òme que volie sonque entada era. Acabaue de coneisher-lo e ja s'imaginaue es dissabtes peth maitin en tot l'heuar-se dambe eth entàs onze, coma anauen dera man tara panaderia entà crompar gigants pans dambe còrnes, sabie coma se diderien es sòns hilhs, a on anarien a passar es estius...

Dempús d'uns moments de silenci, era sonque arribe a dider:

-Suspren-me!

Sòns d'un t'estimi

Ei inevitable non encuedar-se der amor que se reflectís enes uelhs d'Ann. Cada paraula que ges dera boca de Tòm, sone coma ua nòta musicau entada era.

Mès ua inesperada telefonada interromp era sua conversacion. Ei eth mobil d'Ann: ena pantalha se lieg eth nòm dera sua fraia Caely.

Tòm se comence a preocupar cada còp mès quan ve ena cara dera sua acompanhanta ua lèrma que baishe lentament pera sua cara.

Era, lèu tremolant, s'apròpe ada eth, ei evident que bèra causa dolenta a passat.

Simplement l'abrace, non la vò pressionar. Ei logic que non li conde pas qué li passe, hè ua ora que se coneishen.

Ann, a parte eth cap deth sòn nau amic. Ua guardada sincèra li anòncie a Tòm que vò parlar damb eth.

-Era mia mair acabe de morir.

Un silenci incredible capère era tristesa deth moment. Non ei possible que hè vint minutes endarrèr s'imaginèsse eth sòn futur e ara madeish non auesse ne idea de qué harie aqueth madeish dia.

Era sua família la demoraue ena capitau Danesa, a on Ann auie crescut.

Non li podie passar açò, non a era. Jamès auie estat ua gojata damb sòrt, tot çò qu'artenhie s'ac quanhaue damb sudor e lèrmes. Ara li començauen a anar ben es causes, mès arren ei entà tostemp.

Sòns d'un t'estimi

Sap que çò de melhor ei desbrembar-se de Fòm. Non ei eth melhor moment entà enamorar-se, encara que s'a encuedat que ja ei massa tard...

Atau coma tanben serie ua holia acceptar eth trabalh en musicau.

Fòm l'acompanhe enquiar otèl a on a passat era net. A mesura qu'era hè er equipatge, eth s'encarque des bilhets d'avion e totes es causes qu'Ann serie incapabla de portar tà deuant en aqueth moment. Se trapaue debila, desanimada, sense ganes de viuer, arren li mereishie era pena hèr en aqueth moment, ac abandonarie tot dambe es uelhs barradi, lèrma darrèr de lèrma li queiguie d'aqueri uelhs blus.

-Ann, tot passe per ua arrason, totes es persones an morit, morissen e moriràn.

Pensa qu'era a estat erosa, a gaudit cada moment dera sua vida, e t'a deishat a tu e ara tua fraia tà seguir en tot gaudir-la. Non l'è coneishuda, mès sonque me cau veder-te a tu, era tua manèra de pensar, era felicitat que hè dues ores desbordave per aqueri uelhs, era sinceritat damb era quau parles... Era tua mair a morit en tot saber que deïshe çò de melhor en aquest mon, es sues hilhes.

Aquestes paraules desvelhen era ment d'Ann, que se trapaue en estat logic d'aqueri moments, sense fòrças entà parlar. Arrespon a Tòm damb ua arridalha sincèra, entà demostrar-li er afecte que li a agarrat en tan pòc de temps.

Les demore ua ora de camin entar aeroport de Gatwick.

Sòns d'un t'estimi

En taxi, Ann s'a quedat dromida tenguda peth còs de Tòm. Era notícia l'a deishada des-hèta.

Mès Ann non sap qu'er òme qu'a ath costat s'a enamorat perdudament d'era.

Ara ora de crompar es bilhets d'avion non n'a crompat pas un solet, senon dus. Un entada eth e un aute entada era. Non sap coma s'ac prenerà, mès non la deisharà soleta, non en aqueth moment.

Arriben en aeroport e Ann, dambe intencion de dider adiu ath sòn companh, agarre er equipatge mès eth non lo deishe anar.

-Tòm, perderè er avion, da-me er equipatge, se te platz.

-Lo portarè jo enquiar avion.

A comptdar d'ací sonque podem entrar es viatgèrs.

-Jo ne sò un, non vau a deishar-te soleta, solament se tu vòs.

Ann, maugrat era mala notícia qu'a arrecebut, non pòt evitar acceptar que se va enamorant d'aqueth òme.

-Gràcies.

Un gràcies sincèr li demòstre a Fòm qu'a decidit hèr çò de corrècte.

Arriben ena capitau danesa e Ann decidís presentar a Fòm ara família. Sap que non ei eth moment, mès ei segura de que Fòm serà dambe era tota era vida, se n'a encuedat des deth moment en qu'eth a pujat dambe era en avion.

Lòns d'un t'estimi

A Tòm li agrade er ambient familhau que se respire en aquera casa. Ei conscient de qu'acaben de pèrder a un membre fòrça important dera família e encara atau entre eri i a bon ambient, agradiu e afectuós.

Eth dimenge arribe e, damb aquest dia plojós e tanben trist coma en Lòndres, er enterrament dera mair dera joena Ann.

Ua ceremònia trista e emotiva. Eth capelhan recite es paraules que se sòlen dider en quinsevolh enterrament. Son es paraules des sues filles e eth pair, çò que hèn d'aquest acte ua ceremònia especiau.

Ann recite ua poesia que sa mair escriuec quan era neishec e mès tard, quan era joena ère ua adolescenta, li auferic tà

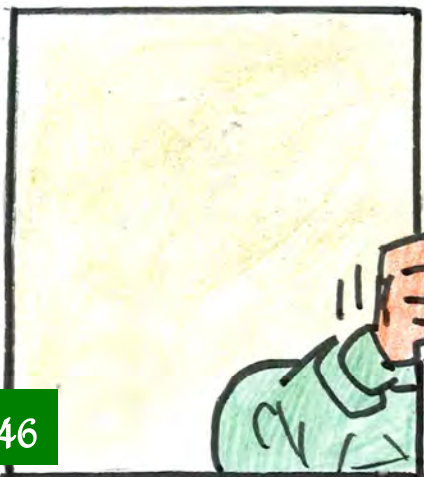
que sabesse era felicitat que portèc era
petita tad aquera casa.

Èm non pòt evitar fixar-se en era, ei
era hemna dera sua vida. Non s'imagina
arren sense era.

Arribe eth moment de deishar es flors a
on era mair repòse. Ei en aqueth moment
que ges eth solei. Semble incredible, mès eri
son segurs qu'ei un senhau.

Pòt èster qu'Ann non age ua vida dambe
sòrt, mès a compdar d'aué tot canbiarie...

Lydia Iglesias Barés

Ua vida profitada

Ua lutz me desvelhe. Ei ua lutz plan intensa, jamès l'auia vista. Comenci a l'heuar-me, mès non i a massa espaci entà botjar-se e, en tot caminar, comenci a guardar eth mèn entorn.

Me trapi a ua nautada considerable de terra. Er ambient ei fresc encara qu'aquera lutz intensa cada còp cauhe mès. S'escote ua melodia de hons, ei ua melodia continua e plan polida mès non poqui reconèisher çò que l'emet. M'entornege un conjunt de plantes plan nautes que semblen protegir-me de tot aquerò que poque passar.

Sò solet e m'agradarie poder baishar d'aquesta planta nauta entà anar a

Ua vida profitada

explorar e poder saber d'a on proven aquera polida melodia. Mès è un problèma, non sabi com hè'c. Ei alavetz quan me campi a jo madeish: è dues petites e primes pautetes mès dambe aquerò non pogui pas baishar.

Me contunhi observant e trapi dues polides e granes ales ples de plumes. Pensi coma hèr-les a servir e comenci a botjar-les lateraument, mès non i a resultat.

Pròvi de botjar-les de naut tà baish e ei alavetz quan ja non trapi tèrra dejòs mèn. Sò susprés, è arthenhut l'heuar-me, ei ua sensacion naua e plan interessanta.

Me comenci a desplaçar per aire en tot sajar de baishar, mès lèu se m'acaben es fòrces e quèigui en tèrra de patac.

Ua vida profitada

Ja an passat quauqui dies, è aprenut a volar, tanben è explorat era zòna e è coneishut d'auti audèths. Enquia ara era mia vida ei perfectà: è ua casa entà protegir-me, amics entà jogar... Mès çò que mès m'agrade de tot ei eth minjar.

En aquesta zòna deth bòsc trapi un pialèr de vèrmes de totes es espècies e era mia amiga Agla e jo mos divertim totes es tardes en tot sajar de caçar-les.

Tanben m'è encuedat de qu'eth paisatge non tostemp ei eth madeish. Quan jo neishí i auie un patac de flors, hège bon temps..... Mès ara tot càmbie, es huelhes des arbes quèn, cada còp hè mès heired, es vèrmes s'amaguen e ei mès dificil trapar minjar, e çò de mès important, toti es auti audèths incluidada era mi amiga Agla comencen a marchar entà un aute lòc. Jo è decidit demorar-me ací, pr'amor que non

Ua vida profitada

m'agradarie deishar era mia casa, mès cada còp sò mès solet, non trapi minjar e ua ploja blanca aucupe era zòna. Pòc a pòc arribe era net, hè plan heired e tot ei congelat. Me trapi plan mau pr'amor qu'aué non è trapat minjar. A plaser me demori dromit, mès eth còs se me comence a congelar e de patac senti com eth còr batane pòc a pòc.....

Sò en un aute mon, tot ei nere e ua votz me parle. Ath començament sò estordit e non enteni qué hèsqui aciu.

Cada còp era votz ei mès apròp e enteni ues paraules que me diden:

-Non as profitat era tua vida ath maximum.....

-Non sabi qué mès pogui hèr, a on sò?--
li demanè jo tot espantat.

Ua vida profitada

-Te trapes entre era vida e era mòrt...--
m'arresponec era votz.

-E com pogui tornar a viuer?- li demanè
aquest còp mès caumat.

-Sonque as d'anar enquiara lutz e te darè
un cos entà profitar.

-Tornarè a èster audèth?- demanè.

-Non. Te darè ua auta vida, mès en lòc
de pautes auràs comes, en lòc d'ales auràs
braci e en lòc d'èster un audèth seràs un
òme.

Me virè e m'illumìnec ua lutz, aquesta
mès intensa qu'era que vedi eth prumèr
còp. Comencè a caminar cap ara lutz e
rapidament gessi d'aqueth mon nere e
escur.

Èra plan nerviós e me demanaua s'a on
anaria ara. Pensaua e pensaua enes
paraules dera votz, quan de patac ja non
me trapaua en aqueth camin de lutz, se

Ua vida profitada

non qu'auia gescut ar exterior, mès aquest còp ère plan estranh.

J auie un pialèr d'òmes e hemnes que cridauen e me parlauen.

S'escotauen votzes de hons e en mèn cap i auie fòrça idees barrejades: m'arrebrembaua de quan èra un polit auderet que saiaue damb totes es sues fòrces de volar, mès ath madeish temps tanben saiaua de comprèner çò que didie tota aquera gent:

- Oh! quin mainatge tan bèth!- que didie ua hemna.
- Oc, as arrason, se semble a sa pair-didie un òme ja vielh.

Toti didien causes atau, se m'apropauen, me prenien enes braci, mentre que jo non hèja que plorar pr'amor que volia parlar, mès non sabia coma exprimir-me.

Ua vida profitada

Passèren es dies, mès aquest viatge fòrça pòc a pòc. Non heja arren mès qu'arrembrembar- es paraules dera votz, non me les podia trèir deth cap.

Era frasa que mès repetia ère: "Non as profitat ath maximum era tua vida".

Quan pensaua en aquerò solament me venquien fòrces entà caminar, parlar.....

Ei per aquerò qu'apreni a caminar sonque dambe sies mesi e a parlar dambe un an e miei. Rapidament me portèren tara escòla e lèu comencè a lièger e escriuer. Entà jo es classes èren plan engüegives pr'amor qu'ac aprenia tot de seguida.

Es mèns mèstres eren estonats dambe jo e se demanauen coma un mainatge de sonque cinc ans podie hèr tantes causes: lièger dambe fluiditat, escriuer

Ua vida profitada

sense cap de falta, arténher dètzzi en toti es examèns, tocar perfectament eth piano....

Enquia qu'un dia es mèstres dera escòla convoquèren as mèns pairs e a jo entà ua amassada:

-Bon dia pairs de Joan, e bon dia a tu tanben Joanet- comencèc era entrevista era mia tutora.

-Bon dia - arresponèrem es mèns pairs e jo.

- Ben, mos auem amassat aciu pr'amor que mos suspren era actitud deth vòste hilh- didec era tutora.

-Ei impressionant coma pòt hèr tantes causes perfectament en tot auer sonque cinc ans- acabèc.

-Com ei possible Joan?- me demanèc era mia mair.

Ua vida profitada

Donques..... Ei perque eth mèn còs me ditz que me cau profitar era vida ath maximum pr'amor qu'en ua vida passada non ac podi hèr.

- Gràcies per arrespòner Joan. Poiries gèsser un moment - me demanèc era mia tutora.

- Òc - li arresponi.

Era professora que portaue eth mèn seguiment demorèc en tot parlar dambe es mèns pairs entà préner ua decision.

Quan acabèren de parlar, tornèrem entà casa e papa me comunicuèc que m'auançarien de cors. E atau siguec. Me passèren de cors e lèu acabè es estudis en tot passar prumèr pera ESO e Bachelierat.

Cinc ans dempús, encara me rondaue peth cap era idea de profitar ath maximum era mia vida, e mentre passejava per

Ua vida profitada

Barcelona, eth lòc a on estudiava era mia carrèra, me seiquí en un bar a préner quauquarren. Demanè e lèu m'ac portèren. Prení ua revista que i auie per aqui e la comencè a lièger entà passar era estona. Liegia e liegia enquia qu'un article me cridèc era atencion:

DESNUTRICION MAXIMA ENES PAÏSI DETH SUD D'AFRICA.

Comencè a lieger-lo e siguec alavetz quan decidí qu'aquíu ère eth mèn futur. As pòqui dies, comunicuè as mèns pairs que partiria entà Africa e atau profitaria era mia vida en tot ajudar as mainatges praubi. Non les agradèc massa era idea ja qu'eri volien que siguessa mètge, coma toti es membres dera mia familha. Mès, finaument, les expliquè que poiria èster mètge sense frontères e guarir as mainatges en Africa.

Ua vida profitada

Ara fin accediren e lèu parti entà Africa. Aqiu demorè era rèsta dera mia vida. Ajudè a fòrça mainatges, mès sustot coneishí er amor dambe ua auta metgessa blanca que m'acompanhèc pendent tot eth viatge e aqiu formèrem era nòsta família.

E ara, des d'aquest còs vielh, vos è condat era mia istòria, com passè d'èster un petit audèth que pensaue qu'era sua vida ère perfectta, a èster un mainatge prodigi pr'amor des sues ganes de viuer. Mès ara òc, ara òc que pogui morir e reposar en patz pr'amor que sò conscient de qu'è agut

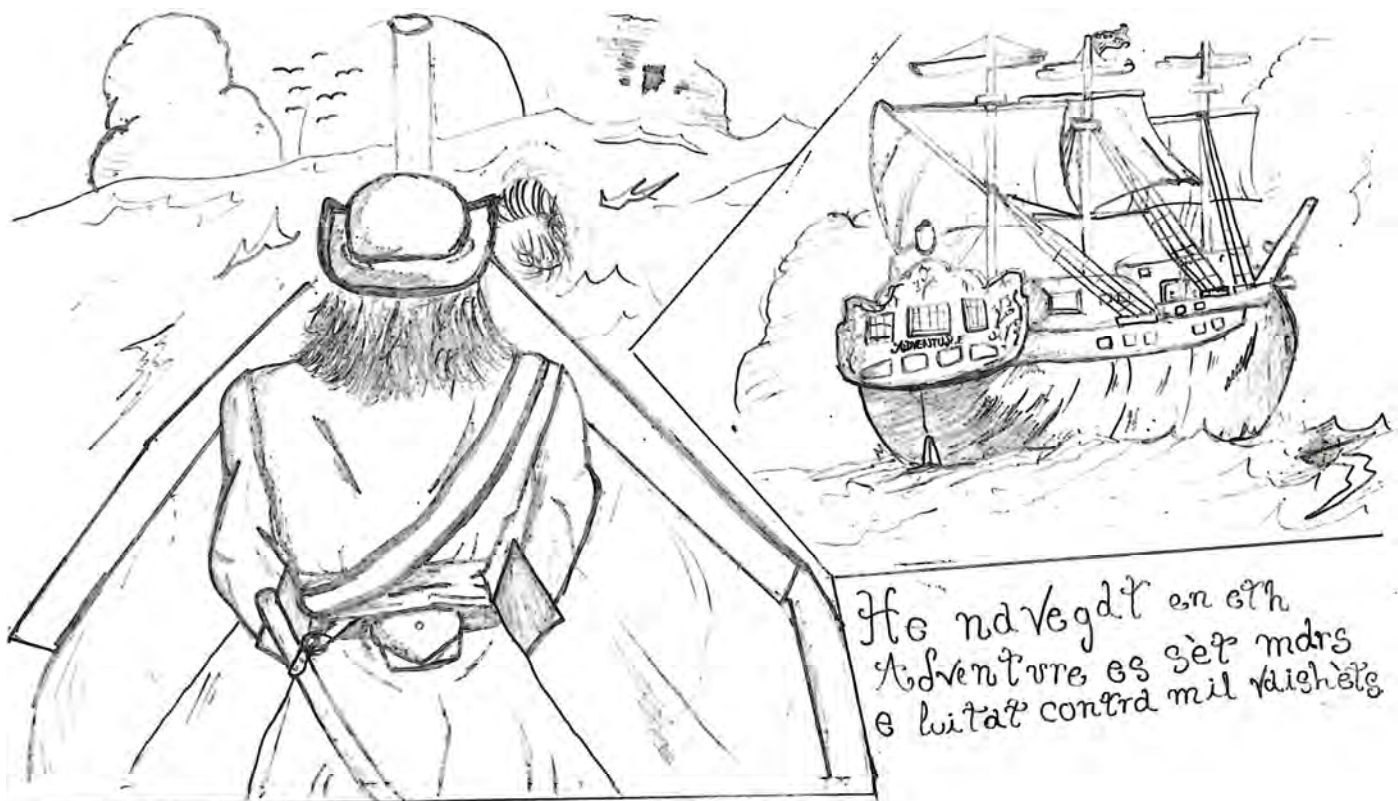
UA VIDA PROFITADA!

Carla González Jiménez

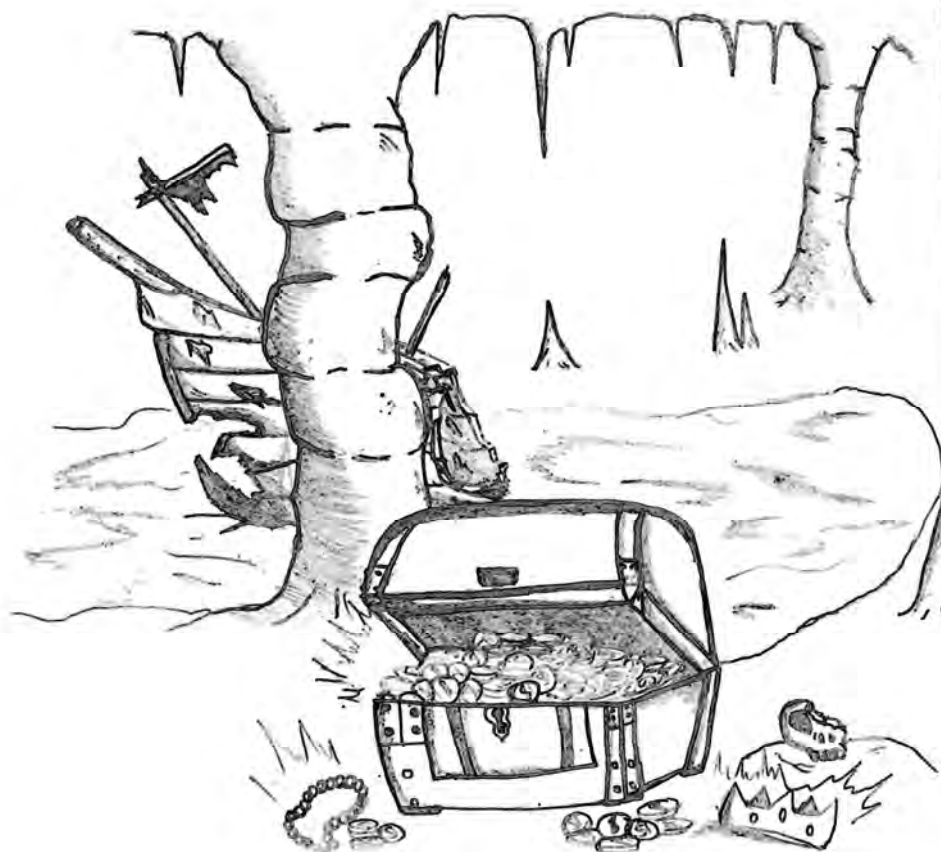
Et h mien nòm ei Edward Teach, mès me
conèishen coma Barbanera. Semble que avé
ei eth sarrer des mèns dies coma pirata,
non demorava mès gavi a gre tot pirata
morís en mans de dieth un Erd
preguntá ei, Vau era pend aguesta forma de vida?

He ndvegdt en eth
 Adventure es set mdr
 e luitat contra mil valietis

He vatjat de locs mes variatls
 e emociundntis

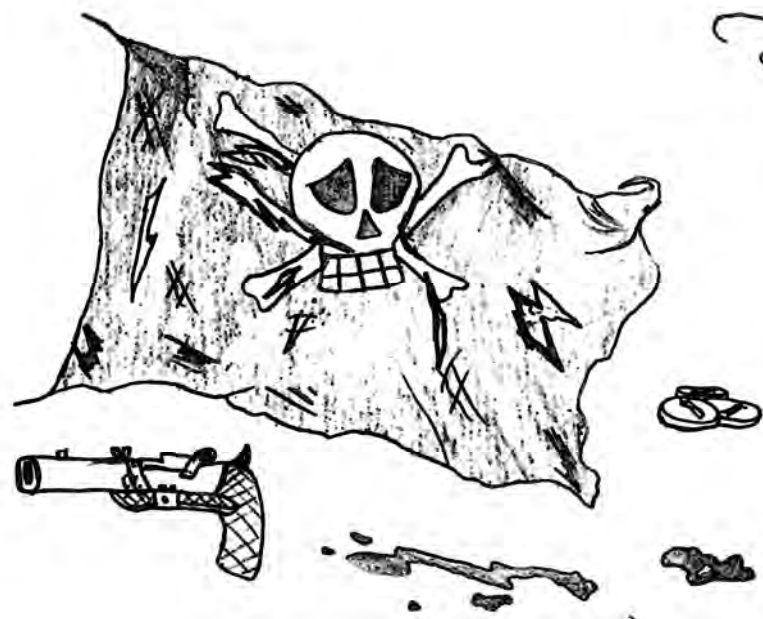

He trapat es
 amdgdtlms mes
 amdgdtls

He obtengut
 es tresors
 mes valiosi
 e brillants

Hei, he! es criatures més estranhes,
polises e perillhoses.

E tot temps, des de que sic eth capitán Barbarera
he ja molt d'ans, he nascut a th mèn costat
es tripulants fidels, era mid
gamillha...

Fin

Oh, vas era pena

UN MISTÈRE ENA AIGUA

Ère eth mes de junhsèga quan ua família que se trapauè en Aran decidic passar eth dia ena montanha. Dinèren ath cant der arriu toti tres: eth pair, era mair e era mainadeta nomentada Sara.

- Mama, pogui béuer aigua?

Apròpa-te ar arriu e, dambe es manetes, ne prenes un shinhau.

Anèc a béuer e comencèc a veir ues letres d'aigua estenudes per tot er arriu. Tota emocionada pera suspresa, cridèc a sa mair pr'amor qu'ère ua situacion plan chocanta.

Un mistèri ena aigua

En tot campar, pensèren se qué podie èster tot aquerò... aquiu era letra A, ena quèrra era O, e per aquiu ua G, ath delà ua R, quin espant!!! Era N serpentejaue en tot imitar un animalon e... oh!!! Aqui u apareishèc ua auta A... Quin mistèri es letres ena aigua!!!

-Papa, que vòlen dider aquestes letròtes plan estranhes?

Èt qu'ei un mistèri, tè!! Era mair, qu'escotaue, didec:

Donques que mos calerà sajar de comprendre-lo. Ei plan estonant açò!!! E toti tres que comencèren a pensar...

- Es peishi que saben escriuer- didec eth pair.

- Dilhèu açò passe quan era aigua vò parlar damb eth cèu- higeç era mair.

Un misteri ena aigua

Per aquerò es bromes an formes? - demanèc Sara.

- Au, au... bèra causa auem de pintar nosati en aquesta istòria, auem de pensar qué mos vò dider- didec eth pair.

Eth dia abans, en tot premanir era gessuda, auien metut es vestits de banh ena bossa e eth pair auec ua idea: les emplegarien coma un hilat e atau pòrien pescar es letres, mès... i auie un problèma: es vestits de banh non arribauen entà agarrar totes es letres, calie cercar ua auta solucion.

Es letres èren ena aigua e non les podien agarrar. Èren coma era aigua, non la podies sauvar enes mans.

Donques calie trapar ua auta solucion. Eth pair didec:

Un mistèri ena aigua

- Er arriu non vò pas que treigam es letres, auram de sajar de lieger-les donques.
- I a sies letres. Non en veigui cap auta, papa.
- Ah!!!. Òc. Quina paraula podem formar?- demanèc era mair.

Comencèren a gèsser quauques prepauses coma... "grapaud", mès era D non i ère pas. Un aute mot siguec "grana", mès mancaue híger era O, "noraga", non, aquerò non existie. "Angòra" òc que i auie gats damb fòrça peu que se didien atau mès... aquerò non auie ne cap ne pès.

En tot pensar, Sara didec:

- Mama, era aigua mos parle.
- Ah! E qué ei çò de prumèr que didem quan coneishem a bèth un?
- Eth nòste nòm.

Un misteri ena aigua

Donques cau contunhar pensant...

- Sara- didec sa pair- Com se ditz aquest arriu tan long que comence en un país e acabe en un aute?

- Ah! Arriu GARONA: Ei vertat, era G, aqui era A, dues A que i a, era R e era N que s'an encalhat dambe ues branques. Era O que la pòrti de flotador!!!

E alavetz, quan ja tornauen entà casa, seigudi ath cant deth huec, dambe ua tassa de chicolate ena man, eth pair demanèc:

- Sara, tu qué ne penses de tot açò tan fantastic que mos a passat aué?

- Donques que non podem hèr a pèrder era aigua pr'amor qu'ei necessària e per aquerò pensi qu'er arriu non mos deishaue trèir es letres, pr'amor qu'er arriu sec ei un arriu mòrt.

- Sabes qué pensi jo fòrça viatges?- demanèc sa mair - Es causes que mos

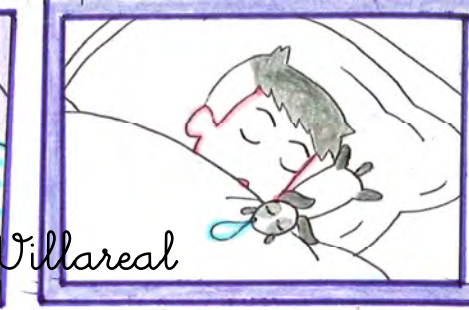
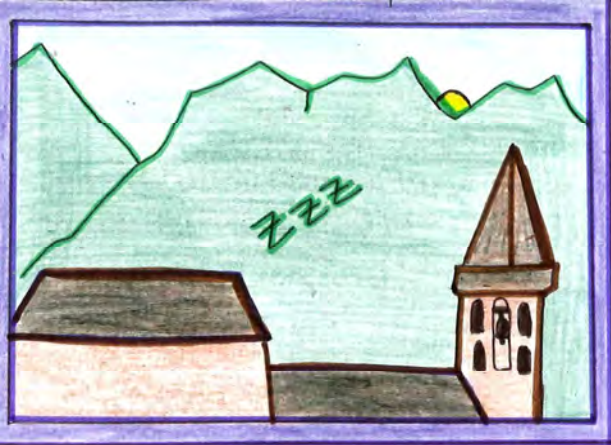
Un misteri ena aigua

balhen era felicitat les auem deuant e non mo'les cau anar a cercar ena auta punta deth mon.

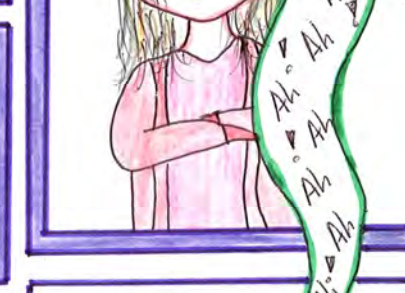
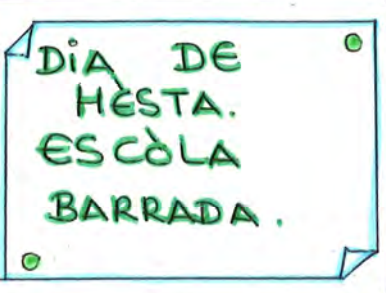
En tot parlar qu'arribèc era net, e aquesta família se n'anèc a reposar. E conde condat, ja s'a acabat!!!

Andrea Barra Jiménez

Katherine Yulitza Villareal

UN REBREMBE

De petita m'auies enes tòns braci,
es dies passauen e anaua creishent.
Arribèc eth temps d'arrir e conversar,
rebrembi moments en qué me hèges a
pensar
e tanben moments que me hèges a plorar.

Voi dider-te que t'estimi e t'aprècii,
è presents es moments que passàuem
amassa.
Es tòns conselhs non les vau pas a
desbrembar,
ne aqueres estones enes qué non gègem
que batanar
ne es secrets que mos arribàuem a
coheissar.

Un misteri ena aigua

A viatges m'entristisqui quan pensi en tu,
força còps non pogui evitar plorar.
Mès, m'agrade pensar e pogui afirmar
qu'encara que d'aciu te n'ages anat
deth mèn còr jamès desapareisheràs.

Karina González Seisdedos

